

СХВАЛЕНО

Рішенням 65 сесії

Горішньоплавнівської міської ради

Кременчуцького району

Полтавської області 8 скликання

17 березня 2026

ЗВЕРНЕННЯ

депутатів Горішньоплавнівської міської ради
Кременчуцького району Полтавської області
до Надзвичайного та Повноважного Посла
Швейцарської Конфедерації в Україні Фелікса Бауманна

Шановний пане Посол!

Депутати Горішньоплавнівської міської ради засвідчують Вам свою повагу та звертаються з проханням акцентувати увагу на ситуації, що склалася навколо діяльності підприємств та інвесторів, які здійснюють господарську діяльність на території України, зокрема в нашій територіальній громаді.

Протягом останніх років мають місце рішення та дії окремих державних органів України, які можуть мати ознаки необґрунтованого втручання в діяльність підприємств та створення перешкод для стабільного ведення господарської діяльності. Подібні практики викликають занепокоєння, оскільки вони негативно впливають на інвестиційний клімат, економічну стабільність територіальних громад, рівень довіри міжнародних інвесторів до України, а також на наповнення дохідної частини бюджетів усіх рівнів.

Ідеться про бюджетоутворюючі міжнародні підприємства міста Горішні Плавні – ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» та ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЄРИСТІВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ», 100% власником яких є компанія Ferrexpo AG (Bahnhofstrasse 13, Baar, 6340, Switzerland).

За час діяльності цих підприємств, що триває вже понад два десятиліття, загальний обсяг міжнародних інвестицій у їх розвиток та виробничу діяльність становить мільярди доларів США.

Зазначені гірничо-збагачувальні комбінати фактично забезпечують економічну стабільність та зайнятість у громаді з населенням близько 60 тисяч осіб. Вони формують понад 60% дохідної частини міського бюджету та близько 30% доходів бюджету Полтавської області. Крім того, ці підприємства є одними з найбільших виробників та експортерів залізорудної продукції в Україні. Їхнім найбільшим партнером є міжнародна австрійська компанія – світовий лідер у сфері металургії та промислових технологій Фестальпіне (Voestalpine AG, Linz).

Протягом 4 років російсько-української війни підприємства продовжували працювати, долаючи наслідки воєнної агресії та підтримуючи економічну стійкість держави.

Із 2024 року Горішньоплавнівська міська рада неодноразово зверталася до Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Офісу Генерального прокурора України та Президента України з питань, пов'язаних із постійним тиском на зазначені підприємства. Станом на сьогодні відповідні проблеми залишаються невирішеними.

Окремо звертаємо увагу на проблему зупинення з 2025 року автоматичного відшкодування податку на додану вартість. Станом на сьогодні загальна сума невідшкодованого ПДВ перевищує 3,2 млрд гривень, що створює значні фінансові ризики для стабільної роботи підприємств. Зокрема, рішення Верховного Суду (постанова від 11.02.2026 року у справі №440/7294/25 про повернення податку на додану вартість за лютий 2025 року) – найвищої судової інстанції в Україні, рішення якої оскарженню не підлягають, навмисно не виконується державними органами. Позиція контролюючого органу щодо відмови у відшкодуванні ПДВ підприємствам групи Ferrexpo, яка ґрунтується на припущенні про наявність у структурі власності підприємств підсанкційного кінцевого бенефіціарного власника, визнана незаконною.

Також хочемо поінформувати про те, що акції компанії Ferrexpo plc, до структури якої входять зазначені підприємства, котируються на Лондонській фондовій біржі під тікером FXPO та входять до індексу FTSE All-Share. Компанія досягла такого рівня міжнародного визнання, зокрема завдяки прозорості корпоративного управління та дотриманню міжнародних стандартів. У той же час Кабінет Міністрів України на виконання вимог частини восьмої статті 5¹ Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» так і не спромігся з незрозумілих причин включити до офіційного переліку іноземних фондових бірж, визначеного постановою КМУ №586 від 21.05.2024 року «Про затвердження переліку іноземних фондових бірж (регульованих ринків), на які розповсюджуються вимоги щодо розкриття інформації про кінцевих бенефіціарних власників» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-2024-%D0%BF#Text>) такі найбільші світові фондові біржі як: Лондонська, Нью-Йоркська, Токійська та Сінгапурська біржі, сумарна частка яких в усьому фондовому ринку світу складає щонайменше 60%. Цим створено штучні перешкоди для підприємств, акції яких вільно котируються на світових біржах (акції Ferrexpo з 2007 року), у набутті ними і в Україні також офіційного статусу «публічної компанії», який був би рівнозначним тому, що визнаний Європейським Союзом. Вбачаємо в цьому чіткі ознаки дискримінації як щодо самих фондових бірж, так і їх учасників (міжнародних інвесторів).

Така ситуація яскраво демонструє сьогоднішній реальний рівень виконання на державному рівні міжнародних зобов'язань, узятих Україною за чинними угодами. Враховуючи це, вважаємо за можливе висловити окремо прохання до Вас, пане Посол, щодо донесення цієї інформації до Федеральної ради Швейцарії як найвищого органу виконавчої влади.

Відповідно до міжнародних договорів Україна зобов'язалася забезпечити належний захист інвестицій, дотримання принципу верховенства права, гарантування рівного і справедливого режиму для іноземних інвесторів, а також утримуватися від застосування дискримінаційних або необґрунтованих заходів щодо інвестицій.

Гарантії захисту права власності закріплені, зокрема, у Протоколі №1 до Європейської конвенції з прав людини, який гарантує право мирного володіння майном.

У разі системного порушення зазначених міжнародних гарантій можуть виникнути передумови для застосування міжнародних механізмів захисту інвестицій, включаючи процедури міжнародного інвестиційного арбітражу, передбачені відповідними міжнародними договорами.

З огляду на викладене, просимо Посольство Швейцарської Конфедерації в Україні звернути увагу на зазначену ситуацію та сприяти донесенню до державних органів України, насамперед Президента України та Кабінету Міністрів України, необхідності забезпечення належного рівня виконання державою міжнародних зобов'язань щодо захисту інвестицій, прав інвесторів та дотримання принципу верховенства права.

Депутати

Горішньоплавнівської міської ради